

at faae den Beslutning sat igjennem, at den skulde nedlægges, men dette er et saa stort og betydningsfuldt Spørgsmaal, at det ikke burde afgjøres ved en saadan Bestemmelse i en Rønningsslov. Jeg troer ikke, at det her er den rette Tid og det rette Sted til udførligt at forklare, hvilken Betydning det har, om man ophæver den første lærde Skole i Landet, i selve Hovedstaden, hvorledes dette vil have en Betydning for alle lærde Skoler, især da Motiveringen væsentlig søges i, at den er overflødig ved Siden af de private lærde Skoler i Hovedstaden. Ved at ophæve Metropolitan-skolen vil man betegne, at der ikke skal oprettholdes nogen lærd Skole af Staten, hvor den ikke nødvendigviis behøves; men ere de lærde Skoler først henviste til at være en Nødhjælp, der skal afhjælpe den Mangel, de private Instituter ikke kunne afhjælpe, saa er med det samme deres Stilling i den borgerlige og videnskabelige Organisation i vort Land totalt forandret. Jeg maa forbeholde mig, hvis vi komme videre ind paa Diskussionen om dette Punkt, yderligere at forklare mine Tanker; men jeg selv lægger saa megen Vægt paa dette Punkt, nærer saa megen Betænkelighed ved en saa pludselig Afgjørelse af et saadant Principspørgsmaal, at jeg ved den sidste Behandling i det andet Thing maatte erklære, at, hvis en saadan Bestemmelse blev givet, vilde det være for mig en nødvendig Grund til ikke længer at kunne blive i Spidsen for den Bestyrelse, der omfatter det lærde Skolevæsen. — Til § 14 er i Slutningen føiet en lignende Bestemmelse, naar der staaer: „Afgangen til Rektorerne og Lærerpøsterne ved de lærde Skoler skal ikke være indskrænket ved nogen Examen.“ Der stod i den Lov, som her bliver revideret, det Modfatte, nemlig, at med Hensyn til Afgangen til Rektorer og Overlærerpladser skulde der forholdes som hidtil, at i Reglen, — efter en Bestemmelse af 1849 —, Afgangen navnlig til Rektorer er betinget af den saakaldte Skolelærerexamen eller den store filologiske Examen, hvorimod allerede dengang Afgangen til Adjunktposter ikke var indskrænket ved nogen Examen. Mod den sidste Bestemmelse kan visse Indtænkninger indvendes, og imod den første vil der heller ikke med Grund kunne indvendes

Noget, naar den betragtes og behandles, som den hidtil er bleven betragtet og behandlet, idet der nemlig ad Dispensationsveien ikke sjældent er gjort Undtagelse fra den strenge Forfærdelse om, at ingen Anden skal kunne blive Rektor eller Overlærer end den, der har disse bestemte Examenkvalifikationer. Naar man imidlertid nu her pludselig vil ophæve Loven og derved naturligtviis beraabe sig paa, at den ved Dispensation hidtil oftere i enkelte Tilfælde er sat ud af Kraft, saa er det ogsaa af de Forandringer, der vel ikke have, eller for at udtrykke mig nøagtigere, ikke behøve at have nogen stor praktisk Virkning; thi det er jo vist, at enhver Minister derefter alligevel vil kunne beholde den Frihed, at han kan ansætte dem til Rektorer og Overlærere, der allerede efter de nu gjældende Regler ville kunne blive det; men en Lov skrives ikke alene ligesom for at binde Handlingen i det Enkelte, men skrives ogsaa ofte for at betegne, hvorledes man i det Hele betragter den Gjenstand, som Loven angaaer, og just i denne Henseende har den Bestemmelse en stor Betydning, at i Reglen skal den, der skal være Rektor ved en lærd Skole, have den klassiske Dannelse, den Dannelse, som betegnes ved den store filologiske Embedsexamen, jeg nhlig omtalte; og, dersom man ved Borttagelsen af et saadant Stempel pludselig ligesom proklamerer det Modfatte, nemlig at der til Rektorer ikke behøves den klassiske Dannelse, saa er derved med det Samme gjort tvivlsomt, om det, der hidtil har været Grundkarakteren i de lærde Skoler, fremdeles er det. — Endelig er der i Slutningen af denne Lov optaget en Bestemmelse i den 35te Paragraf, som gaaer ud paa, at de Spørgsmaal, der af Embedsmænd reises med Hensyn til denne Lovs Fortolkning, skulle afgjøres definitivt af Kongerigets Finansminister, saaledes at hans Afgjørelse ikke af dem kan gøres til Gjenstand for Rettergang. Noget Lignende have vi seet i en eller maaskee to tidligere Love, der handlede om Sædtillæg og om Dyrtdstillæg, der som en Slags Gunst eller som et Slags ved Tidsomstændighederne fremtvunget nødvendigt Extratidbrag til Gagen er bleven tilstaaet endel Embedsmænd, og det kan ikke have havt noget Støbende ved sig, at en